

OPONENTSKÝ POSUDEK KVALIFIKAČNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní magisterské zkoušce.

DIPLOMANT: FORMANOVÁ Antonie

Obor: Alternativní a loutkové divadlo

OPONENT DIPLOMOVÉ PRÁCE: MgA. Petra Tejnorová, Ph.D.

Antonie Formanová se ve své práci s názvem RODINA NA SCÉNU! zabývá osobními vztahy v divadelní tvorbě. Jak už samotný název práce napovídá, začíná u divadla v rodině a rodiny na divadle - pokračuje přes hledání divadelní rodiny v rámci konkrétních autorských projektů (Nothing Else, Mothers a Papagen, což je zároveň divadlo o rodině) - a končí u ohledávání hranic mezi osobním a divadelním prostorem.

Práce Antonie Formanové je velmi přehledně rozdělena do čtyř kapitol, úvodu a závěru, včetně doplňujících rozhovorů se spolutvůrci a přílohového materiálu.

Seznam použitých pramenů a literatury je přehledný.

Způsob, jakým je text psán je velmi čtivý. Doslova s šarmem a elegancí tříbí a piluje Antonie stránku po stránce své myšlenky.

Celou práci se prolíná také touha zachytit a pojmenovat rizika této tvorby, ale i její terapeutický potenciál, cituji:

„Rodinné konstelace umožňují jednotlivci zorientovat se v osobních vztazích, a tím pádem i v sobě. Ostatní účastníci terapie propůjčují svá těla, bez vlastních osobností, aby si do nich jedinec mohl promítnout konkrétní postavy vlastního života a seskládat tak rodinné vazby, které se pak mohou v průběhu terapie nečekaně měnit podle toho, jak se jich jako rolí chopí účastníci konstelací. Účastníci sice nedostávají scénář, ale postupem času přirozeně začínají chápat, jaký má jejich postava ke komu vztah, a podle toho jednájí. Ten, kdo si konstelaci staví v roli „režiséra“, si prochází poznáním o rodině díky jejímu schématickému „inscenování“ a to mu může pomoci rozplést složitosti, kterým ve vztazích nerozumí, začne si uvědomovat, jak se v nich cítí a jak se v nich mohou cítit ostatní. Další účastníci konstelace, „herci“ či „hráči“, jsou mu k dispozici a ku pomoci, aby na to mohl přijít. Cílem je především terapie, jak už vyplývá z definice konstelace, ale jde také o chvíle sdílení určitého okamžiku

s lidmi, kteří zastupují důležité pozice ze života onoho jedince. Tak to pro mě obecně funguje i u divadla. Lidé se setkají, sdílejí společný moment, část vystupuje jako někdo jiný, část toto vystoupení pozoruje a pak se všichni rozejdou a žijí opět vlastním životem. Z terapie člověk odchází v jiném stavu, z divadla taktéž. A co teprve u rodinných témat na divadle? Jak moc by mělo být tedy divadlo terapeutické, pokud vůbec?"

Otevírá také těkavé otázky vztahující se k autorství, odpovědnosti autora, divadelní a herecké práci s osobním materiál, reálným materiálem, který je destilován přímo z rodin a životů autorek.

Při čtení diplomové práce Antonie Formanové se mi vybavil vlastní zážitek z inscenace s názvem RODINA švýcarského režiséra Milo Raua.

Režisér inspirován skutečným příběhem rodiny z francouzského Calais, která spáchala hromadnou sebevraždu, se rozhodl do inscenace belgického divadla NTGent angažovat skutečnou hereckou rodinu. Manželský pár herců přímo z divadla a „obsadil“ také jejich děti, a dokonce i jejich psy.

Během zkoušení do hry vložil řadu reálných podrobností ze života této herecké rodiny, ale i ze života rodiny své. V souvislosti s Rauovou inscenací ve mně rezonovalo mnoho otázek týkajících se spojení autorské zodpovědnosti, hranic svobody a manipulace, spojení hyper-intimity a naturalismu, ale samozřejmě hlavně etické problematiky. A práce Antonie Formanové přináší podobné neuralgické a etické otazníky. I když ne tak hraniční, přesto s sebou nesou vnitřní konflikt, cituji:

„Na co by měl tedy tvůrce myslet, používá-li v divadle nahrávku skutečného člověka? Pěkně to postihuje následující citace k etice dokumentárního filmu: U dokumentárního filmu je důležité myslet na toho druhého a na tu jeho tvář. Nezapomínat na to, že je to pořád konkrétní člověk, že to není postava, i když pro nás jako autora v tu chvíli postavou je. Ale předtím a také potom, než je postavou, je v první řadě člověkem.“

V hledání významů slov, určujících či popisujících problematiku vytčenou v názvu, ve vymezování pojmů, v kladení otázek, ve variacích a nuancích je zřetelně patrná opravdová osobní zaujatost tématem. Autorka důkladně mapuje pole každého příslušného problému, aby došla k výsledku, který je pro ni ten pravý – prozkoumaný.

Práci tedy zcela jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Doplňující otázky vyplynou z průběhu obhajoby.

Návrh klasifikace A, B, C, D, E, F (bude doplněn v průběhu obhajoby):

Datum: 17.1. 2023

.....
p o d p i s